

PREZENTY:

W Polsce
wielu panów
za zmianę adresu dopła-
ca się 10 Mk.

Cena
numeru 20 Mk.

Konto czekowe P. K. O.
140.561.

Reklamacje otwarte wol-
ne od opłaty pocztowej.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

CENY OGŁOSZENI:

za wiersz nieparali. Zmę-
cznia 30 Mk., nieparali. 20
Mk., nieparali. 10 Mk. na
pierwszej stronie 100 Mk., na
drugiej 50 Mk., na trzeciej
30 Mk. i następny 10 Mk.
Drobne ogłoszenia 10 kłobig
wyrza 10 Mk. Kolumna 10 kłobig
od wyrza 10 Mk. Kolumna 10 kłobig
pływ i stała od wyrza 10 Mk.
Cena stron 20.000 Mk., 20
stron 10.000 Mk., 10 stron
5.000 Mk. (z wyjątkiem
kolumny 10.000 Mk., która zni-
ża na 1. stronie 20.000 Mk.
Pakiety na listonosza 10 kłobig
i 10 kłobig 10 Mk.
Ugłoszenia na niedzielę i
święta 10 kłobig.
Ogłoszenia w „Kurjerze Lwowskim” wyszły
dla dnia następnego.

Redakcja przy ulicy Ossolińskich 1. 15. Administracja przy ulicy Chowańczyzny 1. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biuro Administracji
otwarte codziennie od godz. 6. rano do 1. w południe i od godz. 3—5 wieczór. — Adres dla telegr.: „Kurjer”, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19.
W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień” ul. Widok 19., oraz Adm. „Gazety Lud.” ul. Świętokrzyska 17.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

„Do Polski!”

Wileńszczyzna bezwzględnie przychylnie nastrojona dla Polski.

Wilno. (AW.). Stronnictwa przystąpiły do bezpośredniej akcji przedwyborczej. Polski Centralny Komitet wyborczy ogłosił odezwę, w której wysuwa następujące hasła: 1) Bezwarunkowe wcielenie Wileńszczyzny do Polski, 2) ograniczenie zadań wybranego przedstawicielstwa wyłącznie do tej jednej sprawy, 3) przekazanie wszystkich pilnych spraw Sejmowi Rzpltej, 4) po rozwiązaniu Zgromadzenia niezwłoczny wybór posłów do Sejmu warszawskiego z ziemi wileńskiej. — Odezwa ta kończy się znamienym okrzykiem: „Do Polski!”

Wilno. (AW.). Informacje pochodzące z dobrych źródeł ilustrują nastrój panujący na wsi przed wyborami: Wiosna jest zmęczona tymczasowością i niepewną sytuacją. Dominuje pragnienie utrwalenia położenia politycznego zapewniającego możliwość spokojnej pracy przy odbudowie zniszczonego przez wojnę kraju. Wśród włościan panuje tendencja wybierania ludzi ze swego środowiska oraz nastrój przychylny dla Polski. O przyłączeniu do Litwy Kowieńskiej ani Polacy, ani Białorusini nie chcą słyszeć: „Polaki tu przyszli niech i pozostają! Dostyc męczyl się prosty naród tutejszy!” — mówią włościanie. Gdzienziej znów panuje polski zapał patriotyczny. Agitacja litewska, bolszewicka i białoruska nie cieszy się nigdzie powodzeniem, najmniej zaś w oszmeńskim i w litewskich gminach powiatu święciańskiego. Ludzie nie życzą sobie zmiany rządu dotychczasowego, który przyniósł jej wiele korzyści i gwarantuje spokój. Niebezpieczną dla wyniku wyborów jest apatia części ludności, należy jej jednak przeciwstawić sprężystą agitację wyborczą.

GEN. ŻELIGOWSKI ZAMIESZKA W KRAKOWIE

Leafield. (PAT.) Prasa angielska podnosi z uznaniem fakt opuszczenia Wilna przez gen. Żeligowskiego, wyrażając zapatrywanie, że widoki ugody polsko-litewskiej są obecnie pomysłne. Gen. Żeligowski wedle prasy angielskiej udaje się do Krakowa i wycofa się zupełnie z życia publicznego.

Przedstawiciel rządu kowieńskiego u min. Skirmunta.

Nieprzezwyciężone trudności w nawiązaniu stosunków polsko-litewskich.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) W sprawie bytności przedstawiciela rządu kowieńskiego p. Rosenbauma w Warszawie, dowiadujemy się następujących szczegółów: P. Rosenbaum złożył wizytę min. Skirmuntowi i przytem odbyła się następująca rozmowa:

P. Rosenbaum zapytał, czy rząd polski gotów byłby do podjęcia rokowań z rządem kowieńskim?

Min. Skirmunt odpowiedział, że rząd polski nigdy się nie uchylił od układów, ale wyłącznie w konkretnych sprawach, jakoteż: stosunki konsularne, komunikacja, sprawa mniejszości polskiej na Litwie i wogóle unormowanie stosunków sąsiedzkich.

P. Rosenbaum oświadczył, że spraw tych rozstrzygnąć nie można bez rozważenia stosunków politycznych.

P. Skirmunt odparł, że i to jest możliwe z zastrzeżeniem, aby o każdej sprawie można mó-

wić oddzielnie i żeby zawarte w każdej kwestii porozumienie było obustronnie wykonywane.

P. Rosenbaum wyraził wątpliwość, czy rząd kowieński zgodzi się na takie postawienie sprawy.

P. Skirmunt oświadczył, że inne postawienie sprawy układów jest wykluczone.

P. Rosenbaum zapytał, czy mógłby po powrocie do Kowna oświadczyć, że rokowania polsko-litewskie mogłyby być rozpoczęte?

P. Skirmunt odpowiedział, że powiedzieć to można z tem zastrzeżeniem, iż rokowania te miałyby charakter przedwstępny zetknięcia dla ustalenia programu pertraktacji.

W sferach miarodajnych polskich sądzą, że bytność p. Rosenbauma w Warszawie nie przyczyniła się do wyjaśnienia sprawy stosunków polsko-litewskich, a nawet bardzo mało przyczyniła się do wprowadzenia ich uregulowania na porządek dzienny.

Groźba rozbioru Austrii.

Berlin. (AW.) Ostatnie wydarzenia we Wiedniu wywołały w Berlinie wielkie zaniepokojenie ze względu na szerząca się tam w zastraszający sposób agitacja komunistyczna. Chodzą pogłoski, że ententa zamierza państwo austriackie rozdzielić między Czechy, Jugosławie i Wiochy z wykluczeniem Niemiec. Przeprowadzenie tego planu zniszczyłoby na długo siłę państwa niemieckiego. Jedyne Anglia sprzeciwić się ma energicznie ewentualnemu podziałowi Austrii.

MONARCHIŚCI BAWARSCY PRAGNA ZŁĄCZENIA BAWARJI Z AUSTRJĄ.

Wiedeń. (AW.) „N. W. Tagbl.” donosi z Monachium, że w miejscowości Ruppenbach odbył się niedawno zjazd bawarskich i austriackich monarchistów. Omawiano plan odbudowy Austrii i połączenia jej z Bawarią.

Min. Michalski szuka drogi powrotnej.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 2. grudnia.

(S.) Mało komu towarzyszyła taka popularność, jak p. Michalskiemu. To widocznie go obkolwiek popsuło i spowodowało jego dyktando w projektach jego ustaw.

Sejm, podsuwał przed oczy ostrzeżenia, rzeczowy materiał, ale to jakiś czas weale nie działało.

Szanując dobrą wolę p. Michalskiego, musimy zaznaczyć, że cały szereg członków komisji skarbowo-budżetowej — nawet takich, którzy zupełnie ślepo szli za obecnym ministrem skarbu — dzisiaj zauważyło, że p. Michalski upiera się przy takich sprawach, które w zupełności nie powinny brane być pod uwagę, jako już całkowicie przesądzone w konstytucji. Ow upór nasunął podejrzenie, że p. Michalskiemu chodzi nie o kwestję poruszane (p. par. 8. o środkach sanacji skarbu polskiego), ale o sposobność do reiteracji z fotelu ministerjalnego.

PSL. nie ma nic przeciwko temu, ale inne ugrupowania, choć bardzo krytycznie odnoszące się do p. Michalskiego — nie chcą dopuścić do zrobienia przykremności ministrowi i do umycia po pilatowemu rąk przed wykonaniem spłodzonych ustaw. Z tego powodu p. M. otrzymał większość na komisji d. 2. XII. głosami usiłującej mu prawicy i nie idącej na przesilenie fotelowe — części lewicy. Nie jest to weale wotum ufności wobec niego, ale środek na przygwożdżenie, wbrew stanowisku PSL., do fotelu ministra Rzeczypospolitej.

—00—

Kto kompromituje parlamentaryzm polski?

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 2. grudnia.

(S.) Pewna część prasy stale szeroko rozpisuje się nie tylko o marazmie, agonii i konaniu sejmku, pustej izbie, przeżył się ustawodawczy sejm i t.p. Nie liczy się ta prasa z tem, że małokrytyczny ogół, identyfikując powyższe epitetki nie tylko z tym sejmem, ale wogóle z sejmem jako ciałem prawodawczym. Ta prasa nie zadaje sobie trudu wniknięciem głębiej i dotarciem do źródła tego wszystkiego, co może dawać prawo do złości, a nawet strofującej opinii o tym sejmie.

Czyż np. zechcelano poddać gruntownej ocenie rolę marszałka tę, jaką spełnia, a jaką odgrywać powinien. P. Trampezyński niestety jest faktycznie prezesem prawicy, jej protektorem, opiekunem, tarczą i narzędnikiem, a często tubą. Ażalż marszałek nie powinien budować zlotych mostów między spór wiodącymi stronnictwami — on zaś pogłębia przepaść, i jeżeli nasz sejm nie posiada zasadniczego czynnika parlamentaryzmu, tj. większości sejmowej — wina tego leży w 90 proc. po stronie marszałka. Rodzi się w kuluarach sejmowych, a i u krytycznej części społeczeństwa pol-

skiego podejrzenia, że nie tylko praski twardy opór jest przyczyną takiej taktyki i takich metod marszałkowskich. Na porządek dzienny wchodzi zagadnienie: — czy marszałek Trampczyński nie jest wykonawcą, a może i inspiratorem tych („leśnych dziadków”, jak mawiał Niemojewski), którzy dla wiadomych sobie celów monarchistycznych dążą wytrwale i konsekwentnie do podrywania młodzieżkiego parlamentaryzmu polskiego. Zapominają oni, że ich monarchizm ma groźnego współzawodnika w ustroju sowjetów, radach robotniczych i żołnierskich.

Sejmowa komisja finansowa.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 2. grudnia.

(S.) Klub P. S. L. pragnąłby widzieć w Sejmie nie tylko komisję skarbowo-budżetową, ale i finansową. Ta ostatnia nieodzowna jest do badania i opracowywania projektów ustaw podatkowych, bowiem komisja skarbowo-budżetowa raz narazie powinna poważnie zająć się budżetem Rzeczypospolitej Polskiej, a nie tym, który jest już faktem dokonany, ale preliminarzem budżetowym Rzeczypospolitej Polskiej na rok 1922.

Tylko poważne prace aż dwu takich komisji zezwola na odpowiednie do sytuacji rozplatanie spraw skarbowo-budżetowych i finansowo-podatkowych.

Na przeszkodzie dążeniu P. S. L. stoi podobno brak sal na pomieszczenie komisji, lecz taka przeszkoda nie powinna być zawadą do urzeczywistnienia koniecznych uzupełnień w tej ontakanie zaniedbanej, ale nie beznadziejnej dziedzinie życia państwowego.

Refleksje łotewskie.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 1. grudnia.

(K.) Wiadomości, docierające z Polski na temat rosnącego nieprzychylnego nastroju ku Łotwie, wywołanego nieszczęśliwymi krokami p. Meierowicza, oraz niezbyt odpowiedzialną robotą czynników szowinistycznych na terenie Letgali, wywołały wśród umiarkowanej i bardziej zrównoważonej części społeczeństwa łotewskiego zwrot w kierunku re wizji dotychczasowego stosunku. Zwrot ten daje się zauważyć w sprawie szkolnictwa polskiego. Reprezentować tendencje zbliżenia na gruncie polskim ma poseł Nusk'a.

Bezludne wyspy a koinuniści.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 2. grudnia.

(S.) Od osób świeżo przybyłych z Ameryki dowiedziałem się o tem, jak tam walczą z agitacją komunistyczną. Gdy tylko urząd śledczy dowie się, że na ziemie Nowego Świata przybyło nowe wydanie agentów, to za nimi wysyła tajnych wywiadowców w celu upewnienia się, że rzeczywiście nowi przybysze są propagatorami kierunku Lenina i Trockiego. Mając niezbitę dowody w rękę, władze amerykańskie zatrzymują owych płatnych misjonarzy, by odesłać ich do ojczyzny — „macierzystej”. Ta forma jest bardzo gentelmańska w stosunku do innych. Powszecznie np. opowiadają w Ameryce, że cały szereg agitatorów w myśl teorii Rousseau'a wywozi się okrętami na bezludne wyspy, o położeniu geograficznym których żadne podręczniki nie wspominają i dlatego może zrodziło się w Stanach Zjed. podejrzenie, że temi „bezludnymi wyspami” są głębiny Oceanu Atlantyckiego i Spokojnego. Ogół amerykański głośno o tem mówi, że mniej znanych agentów wpręt topi się okilkanaście kilometrów od brzegu. Jeżeli to nie są bezpodstawne pogłoski, to Amerykanom należałoby przypisać najradykałniejszy środek kontrewolucyjny.

O nadużycie władzy przez b. minis'tra p. Grabskiego.

(Korespondencja „Kurjera Lwowskiego”).

Warszawa, 2. grudnia.

Klub posłów P. S. L. wniósł wniosek nagły w sprawie nadużycia władzy urzędowej, popełnionego przez b. ministra skarbu Władysława Grabskiego.

Wniosek ten brzmi:

Pan Władysław Grabski, jako minister skarbu, udzielił p. Sobańskiemu, posłowi Rzpłtej Polskiej w Brukseli, spowinowaceniemu z b. ministrem spraw zagranicznych p. Sapielą, znacznej pożyczki z funduszy państwowych. Pierwszą część tej pożyczki w wysokości około 10.000 funt. szterlingów, tj. na obecny kurs marki polskiej około 120.000.000 mk. polskich wypłacił p. Władysław Grabski p. Sobańskiemu z kasy państwowej. Dalsze raty tej pożyczki wstrzymał następca p. Grabskiego, p. minister skarbu Steczkowski.

Pomijając fakt, że na zabezpieczenie tej olbrzymiej pożyczki p. Sobański przeznaczył hipotekę swego majątku, oszacowanego na około 700.000 mk. pol., udzielenie przez ministra skarbu z fundu-

szów państwowych pożyczek ludziom prywatnym bez zgody Sejmu miałyby wszelkie znamiona nadużycia władzy urzędowej ze strony ministra powołanego do czuwania nad skarbem państwa.

Z tych powodów podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: Wzywa się rząd, a w szczególności ministra skarbu, by na następnym posiedzeniu Sejmu podał do wiadomości: czy istotnie p. Sobański otrzymał pożyczkę ze skarbu państwa od b. ministra Grabskiego w warunkach wyżej wspomnianych, a jeżeli tak — czy pociągnięto b. ministra Grabskiego do odpowiedzialności za nadużycie władzy urzędowej.

Wnioskodawcy.

Wynagrodzenie agentów pocztowych

(Korespondencja „Kurjera Lwowskiego”).

Warszawa, 2. grudnia.

Inicjatywą klubu PSL. wniósł poseł Szmigiel i tow. wniosek nagły w sprawie wynagrodzenia agentów pocztowych, w którym czytamy m. i.:

Na terenie Rzeczypospolitej Polskiej istnieje obecnie 1328 agencji pocztowych, z której to liczby około 280 ma być wskutek zwiększonego obrotu przeklasyfikowanych na normalne urzędy pocztowe, tak, że liczbę czynnych agencji należy określić cyfrą 1100.

Wynagrodzenie agentów pocztowych, unormowane rozp. min. poczt i tel. z dnia 22. sierpnia 1921 wynosi w danej chwili: dla agentów I klasy 4000 mk., dla agentów II. kl. 3200 mk., a dla agentów III. klasy 2400 mk. miesięcznie.

Jest to szkodliwe dla sprawności poczty polskiej. Polski Zarząd pocztowy nie znajduje chętnych kandydatów na stanowiska agentów pocztowych z powodu niskiej płacy.

Wynagrodzenie agentów pocztowych normuje minister skarbu w porozumieniu z ministrem poczt i telegrafów, przyczem wiadomo nam, że ministerstwo skarbu wielokrotnie sprzeciwiło się słusznym propozycjom ministerstwa poczt i telegrafów.

Wobec powyższego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: Sejm wzywa rząd, a zwłaszcza p. ministra poczt i telegrafów i p. ministra skarbu, by agentom pocztowym wymierzył wynagrodzenie odpowiadające wartości wymaganych od nich świadczeń i odpowiedzialności, biorąc pod uwagę ogólnie stosowane ceny za najem sił ludzkich.

Wnioskodawca: Szmigiel Antoni.

ANDRZEJ STRUG.

45

Wyspa zapomnienia.

(Ciąg dalszy)

Niemra wę Jampsona znów ograli znaczonemi kartami, a teraz go prali, bo zdawał się protestować. Duży, mocny chłop, który mógłby się obronić w tej kajucie przed każdym i przed wszystkimi, stękał, zastawiał się od pięści rekami jak dziecko i jak! coś trzy po trzy, nawpół z płaczem. Impson, łowca szalonej odwagi na wyprawach w łodzi, wobec ludzi był tchórzliwy i pokorny jak pies. Cudza wola spętywała go i czyniła zeń niewolnika. Słuchał każdego. Był posłusznym, kiedy na niego krzyknął nawet chłopak kucharczyk. Wiecznie pomiewierany i wysmiewany był przedmiotem zabawy i dzikich bolesnych żartów dla całej załogi. Wołano na niego — Ciołek. Jorg gardził nim, ale nigdy nie czynił mu krzywdy, co prawda nigdy też nie ujmował się za nim. I teraz widząc, jak go piora, nie miał najmniejszego zamiaru go bronić.

Ciskało okrętami na fali. Jorg usifował usnąć, trzymał się mocno swego wyrka i co chwila tonął we mgłę uspienia. Ale załdwie się zapomniał, Impson przysuwał do jego twarzy swoją wielką głowę, obrzękłą od bicia i gadał coś pieszczliwie. — Idź że precz!

Nie odchodził. Wreszcie Jorg zerwał się na równe nogi, wściekły i zamachnął się pięścią.

Był zupełnie rozbudzony. Wiedział, że nie śpi. Cóż znaczy ten jasny dzień? Jako on... po kolana stoi w cudownej, bujnej trawie?..

Bezradnie patrzył w wielką głowę Impsona, obrosłą jasną szczecina. Patrzył na to jego niesłychane przebranie, w którym nie było ani szczytka z ludzkiej odzieży. Liście, niewyprawna skóra, jakaś plecionka z tyku...

— Cóż ty wyrabiasz, Ciołek!

— To ty Jorg! To ty!!

Twarz zalana łzami, w oczach obłąkane rozradowanie. I śmieszny olbrzym w swoim odzieniu ze skóry i tyka upadł na kolana i całuje go po rękach.

Już oprzytomniał. Wszystko wiedział. Cóż w tym dziwnego? Tego właśnie powinien był się spodziewać. Odczuwał straszny niepokój podniecenia, porywy bezrozumnej radości, z widoku człowieka. A na samym dnie — ciężki zawód. Czegoż chciał? Niewiadomo.

Ciołek wciąż gadał, krzyczał i wielkimi łapami wyrabiał dzikie gesty. Ale mało co można było z tego wyrozumieć. W bełkocie jego tonęły nieliczne ludzkie słowa. Snać spotkanie z człowiekiem wywołało w jego umyśle coś w rodzaju chwilowego porażenia.

W zachwycie dotykał trzewików Jorga, z lubością macał jego ubranie, porwał za czapkę i z rechem obłąkanego usadził ją sobie na czubek wielkiego rozkudłanego łba. Ryczał, podrygiwał, tańczył, zadzierając wysoko olbrzymie stopy, obute w jakieś pokraczne łapcie.

Jorg wpatrywał się weni uporczywie, z ponurością w oczach. Porywała się w nim zjadłość przeciwko temu człeczynie. Stano przed nim dawne życie wśród załogi „Treyannica”, a i tamte sprawy zapomniane stały się nagle jakby wczorajsze.

— Iluż was tu jest? Zdrajcy, zabrańście wielką łódź! Zostawiliście nas na pastwę!

Powiedział to mimowoli, bezmyślnie. Nie czuł żalu do nikogo z tamtych czasów. Rzeczy można, że powiedział to za niego ktoś inny, który uważał, że od tego wypadało rozpocząć rozmowę z Impsonem.

— Ach nie! Nie! Przecież mnie kazali wsiadać tylko wedle wiosłowania! Oni by mnie inaczej nigdy nie byli zabrali! Ale kazali, zabrali! Ja nie zdrajca! Jorg, ja — nie!

— A gdzież tamci?

— Ach, nie wiem! Wszyscy potoneli. Rozbiło nam łódź po nocy. Płynąłem przez cały dzień do tego tutaj brzegu. Dopłynąłem jakoś i sam jestem. Samiuteńki. Ale już teraz... Ach, co za szczęście! Jorg, przyjacielu! Będę twoim parobkiem, będę niewolnikiem. Zaprowadź mnie do swoich! Gdzieś był? Skąd przybywasz?

Jorg wskazał ręką na szczyt...

(C. d. n.)

Przegląd światowy.

PLANY ROSYJSKIE STINESA.

„Secolo” podaje szczegóły planu Stinesa odbudowy Niemiec i Rosji, który spotkał się podobno z przyjęciem życzliwym w Anglii. Stinnes opiera się na przekonaniu, że rząd sowieński utrzyma się jeszcze przez czas dłuższy, lecz, że odwołać się będzie musiał do obcego kapitału Rosja powinna być w pewnej mierze skolonizowana. Rolnikom zagranicą powinna dostarczyć maszyn, materji i innych przedmiotów codziennego użytku w zamian za zboże i plody rolne. Niemcy powinni się zająć reorganizacją Rosji, gdyż tylko Rosja zorganizowana może mieć wpływ dodatni na przesilenie ekonomiczne Anglii, Ameryki i Niemiec i pozwolić Niemcom na spłatę odszkodowań. Stinnes pragnie pozyskać potężnego pośrednika między Niemcami a Stanami Zjednoczonymi w osobie samego Lloyd'a George'a.

PLANY HARDINGA.

Prezydent Harding snuje dalsze marzenia niezrażony niepowodzeniem, w razie pomyślnego wyniku konferencji waszyngtońskiej jest gotów: 1) zwołać konferencję wszystkich interesowanych państw w sprawie zatwierdzenia uchwał konferencji głównej i to jeszcze przed zamknięciem tej ostatniej, 2) zwołać szereg konferencji międzynarodowych w celu omówienia kwestji drażliwych i spornych między poszczególnymi państwami, 3) konferencja waszyngtońska ma rzucić tylko teoretyczne podstawy, inne konferencje mają zająć się przystosowaniem praktycznym.

Delegatom państw obcych przedstawił prez. Harding projekt Związku Narodów, który mógłby ewentualnie zastąpić Ligę Narodów. Nie jest on jeszcze wykończony szczegółowo, opracowują go najwybitniejsi członkowie Rady doradczej amerykańskiej. Delegaci angielscy twierdzą, że prezydent zanim przedłoży narodom formalny plan Związku, powinien otrzymać ratyfikację jego przez senat, aby uniknąć podobnych niespodzianek, jak prez. Wilson. Zanim Związek Narodów będzie mógł wejść w życie, Anglia popierać będzie Ligę Narodów.

Natomiast p. Viviani w interwiewie z „Associated Press” wyraził silną wiarę w powodzenie planów p. Hardinga i wypowiedział się za gorącym poparciem przez wszystkie państwa konferencji przedwstępnych, do których, zdaniem delegata francuskiego można dopuścić i Niemcy. Nawet gdyby do utworzenia Związku nie przyszło, konferencje te otrzymają kontakt między Ameryką a Europą, który został przerwany z powodu usunięcia się Ameryki z Ligi Narodów.

Powstanie na Ukrainie.

(x) Szcześliwcy, którym udało się opuścić teren „ukraińskiej republiki sowieckiej” opisują groźne położenie na Ukrainie. Głód i chłód — mało chłód — mrozy i zasypy śnieżne, które nastąpiły po strasznej plucie. Cóż więc dziwnego, że oddziały powstańcze i tak walczące z niedostatkami broni, z brakiem zupełnym amunicji — marzną w o-czach.

Straszną jest doła rannego. Nawet dla wojsk rządowych nie znajdzie ni leków ni lekarzy, co dopiero dla powstańców którym chała jest las.

Bolszewicy są bardzo ostrożni. Wyznaczyli sobie na Ukrainie szereg punktów oparcia umocnili je, nie rozpraszają się na mniejsze „detachementy”. Komunikacja między punktami oparcia nie pozostawia nic do życzenia. Podtrzymują ją pancernki i grupy kawaleryjskie.

Tam, gdzie w listopadzie trwały boje, na pni. od linii Kamieniec—Kijów ku granicy polskiej, dziś już jest niemal spokój, o ile o spokoju na ukraińskiej ziemi być może mowa.

Natomiast z południa, z dawnego Niżu, tych Dzikich Pól, po których dawniej czasem tylko harcował jakiś czanibul tatarski lub wataha siczowa — dochodzą inne wieści. Nad dolnym Bohem i nad dolnym Dnieprem, w krainie najbogatszej może do

niedawna w Europie, panuje głód nie gorszy od centralno-rosyjskiego. Tam też nie skoncentrowała bolszewicy trzech sił. W Odesskim, Chersońskim i Jekaterynosławskim kręca się pono jakieś oddziały, o których sile, składzie, dowódcach, celu i programie nie można pewnego powiedzieć i mają bardzo ostro zalewać sadła za skórę bolszewikom.

Z prasy ruskiej.

Jubileusz ukr. pedagogicznego towarzystwa wypada w tych dniach, prasa raska więc poświęca wspomnienia na to 40-lecie i wzywa do składek na „Ridną szkołę” — fundusz odpowiadający naszemu „TSL-owemu darowi”. — UPT, jest bowiem nie tylko organizacją nauczycielstwa, ale i instytucją oświatową. W rocznicę UPT, postanowili Rusini złożyć składkowy dar 2 milionów mk.

Przeciw Czechom występują Ukraińcy ogromnie agresywnie, wyrzucając im międzywyznane forytowanie moskalofilstwa na Rusi Zekarpackiej („Soborna Ukraina”).

W nutę nadziei uderzają niektóre koła ukr.. Oto w styczniu wedle informacji otrzymanych przez nich z Wiednia Rada Najwyższa weźmie pod rozwagę kwestję Galicji Wschodniej.

Francja nie może się rozbroić na lądzie.

Havre. (PAT.). Odpowiadając na przemówienia powitalne wygłosił Briand dłuższą mowę, w której powiedział m. i., że nie odrzucił żadnej propozycji, jakie uczyniono w sprawie ograniczenia zbrojeń morskich i zaznaczył, że sytuacja zupełnie jest inną gdy chodzi o sprawę zbrojeń na lądzie, a inną na morzu. Na morzuniębezpieczeństwo już nie istnieje, albowiem tam znajdują się już tylko floty państw sprzymierzonych i stowarzyszonych, które mogą zgodzić się na ograniczenie tych flot w pewnym ustalonym stosunku. Imnego atoli rodzaju jest sytuacja na lądzie. W Niemczech pozostało 7 milionów żołnierzy i w organizacjach znajduje się jeszcze 260.000 oficerów i podoficerów. Ponadto Niemcy posiadają olbrzymie fabryki mogące wyrobić karabiny maszynowe i armaty, a poza Niemcami i Polską znajduje się olbrzymi kraj, który jest wprawdzie w rozkładzie, ale który utrzymuje niewiadomo w jakim celu armię, wynoszącą 1.450.000 ludzi. Wreszcie istnieje nieuspokojona dotychczas Europa, poza którą znajduje się jeszcze cały szereg niewygasłych wulkanów. Oto sytuacja wobec której Francja musi zachować swoją siłę zbrojną. Zresztą myślny te siły zbrojne już znacznie zredukowali, nie utrzymujemy wszystkich sił zbrojnych, jakie w myśl ustawy mamy

do dyspozycji, nie zatrzymaliśmy pod bronią wszystkich roczników, które mogliśmy zatrzymać i po odniesieniu zwycięstwa czynimy wszelkie możliwe wysiłki celem znacznego zmniejszenia ciężarów wojskowych.

BRIAND O SWYM POBYCIE W AMERYCE.

Paryż. (AW.) Briand po powrocie do Paryża oświadczył przedstawicielowi „Journal de Debats”, że w St. Zjednoczonych doznał serdecznego przyjęcia nie tylko ze strony sier rządowych, ale i całej ludności. Wystąpienie jego na konferencji miało na celu zapoznanie Ameryki z palącymi sprawami Francji. Francja gotowa przyjąć wszelkie propozycje co do ograniczenia zbrojeń, żąda jednak odpowiednich gwarancji. Na konferencji zrozumiano trudną sytuację Francji. Briand 3. grudnia przedłoży radzie ministrów sprawozdanie z sytuacji i odda się równocześnie do dyspozycji parlamentu. Ci, którzy występują z krytyką, muszą po rozprawie uznać stanowisko jego, zajęte na konferencji za trafne. „Czas — mówił Briand — by umilkła wojna domowa polityków francuskich, gdy wszystkie siły należy wyteżyć w celu opanowania sytuacji międzynarodowej”.

Kinematograf kronikarza.

Takiego spotkania, jakie ja miałem wczoraj, nie miał chyba nikt we Lwowie!

Posłuchajcie! Idę sobie — jak zwykle nastroszony melancholijnie ku domowi, myśląc, że przecie p. Michalski wcale dobrze postąpiłby sobie, gdyby nam wyasygnował „trzynasta” pensję, bo dwunasta, we czwartek wypłacona, przeszła w stan takiego „skupienia”, że absolutnie rozciągnąć się nie da poza 15. grudnia. — Idę... lampy magistralne świecą... w blasku miasteczka ciemnymi kulami szkła brudnego, uśmiecha się do mnie ironicznie księżyc, otulony w futro „baranów”, aż tu... nagle... zdrewniałem! Oto chodnikiem tymsanym — zdąży wprost ku mnie... Św. Mikołaj!

Św. Mikołaj we własnej osobie!

Ten sam, który od stuleci radością napętniał serduszka dziecięce, którego przybycie i na mnie, gdy byłem dzieckiem, wrażenie wywierało potężne.

Święty staruszek zauważył moje zdumienie, uśmiechnął się łagodnie, mówiąc: „Pokój tobie!” — i skinął ręką, abym szedł z nim razem.

Drżąc wzruszeniem, szedłem, czcąc i lękiem przejęty, gdy wtem w Rynku, u wylotu ul. Halickiej, Św. Mikołaj zatrzymał się i zapytał: „Czy to... ratusz?”

— „Tak... tutaj!” — odparłem skwapliwie. Święty stał chwilę wpatrzony w ciemne okna mieszkania prezydenta miasteczka. O nim widocznie myślał, gdyż w tej chwili usłyszałem, jak wyszeptał:

„Poczeiwy Neumann!”

Podniósł dłoń prawą i zakreślił mi krzyż nad magistratem.

Ruszyliśmy ku ul. Halickiej, nagle, w miejscu gdzie za lepszych czasów leżały równiutkie, gładkie płyty chodnikowe, zachwiał się staruszek, wpadając prawą nogą w wilczy dół. Błyskawicznie, z narażeniem własnego życia, chwyciłem dostojnego staruszka za rękę i uchroniłem od złamania nogi.

Uśmiechnął się słodko do mnie, obrócił się raz i drugi w stronę ratusza, ja zaś poraz wtóry usłyszałem jak szeptał:

„Poczeiwy Józio! Kochany!...”

Za chwilę, zwracając się ku mnie, zapytał:

— „Czy dobrze idziemy... na Batorego?”

— „Doskonale! Jeszcze kilka kroków!”

— „Wszak tam sąd karny?”

???

— „Dziwisz się? Tak! Idę tam najpierw, aby strapionych i słabych pocieszyć! O! Popatrz!” To rzekłszy, wy dobył z przepaścistego plecaka mały pakietek. — „To dla poczeiwej Olgi Groszowej upominek!” — Rozwinął paczkę, a ja ze zdumieniem ujrzałem fotografię Trockiego w koronie Romanowych. — „Niech ma biedactwo bo-

daj tę pociechę” — mówił staruszek łagodnie, chowając paczkę z powrotem.

Wyjął drugą, większą nieco i kazał mi ją otworzyć.

— „A to co? Gazowa maska?...”

— „Tak — synu! To dla p. Misterki — dyrektora waszego departamentu „czystości” miejskiej. — Zaczny chłop. — a tak mu brakło tej maski, że już kilkakrotnie zapadał na przykre zapalenie błony nosowej i dróg oddechowych, gdy wypadło mu kiedy wybrać się służbowo na pl. Teodora lub na ul. Słoneczną!”

— „A... Teatr Nowości?” — rzuciłem niesmiało.

— „Artyści... już stracili powonienie, więc masek nie potrzebują — odrzekł Św. Mikołaj — a publiczność... hm! trudno! Kto chce w fetorze dobrowolnie siedzieć, niech sobie sam sprawi maskę, ja w moim budżecie nie miałem aż takich sum poważnych!”

Chwilę trwało milczenie, które znów przerwał Gość Dostojny:

— „A nie boisz się synu tak późno wracać do domu?”

— „Eh! Nie!” — odparłem osmielony. — U nas bezpieczeństwo życia ogromnie... zapewnione! Mamy dzielną policję państwową, kształconą na wzór angielski, wojskową, miejską i t. d.

Ta nam nie da krzywdy zrobić... Czasami wprawdzie wróci ten lub ów bez ubrania, cza-

DELEGACJA POLSKA DLA ROKOWAŃ GÓRNOŚLĄSKICH ROZPOCZYŃA SWĄ PRACĘ DNIA 7. BM.

Warszawa. (AW.) Delegacja polska do rokowań górnośląskich wyjeżdża do Katowic 7. bm. Urzędowe posiedzenie delegacji ma się rozpocząć 9. bm. o g. 10 rano w następujących miejscowościach: podkomisje: kolejowa, finansowa, węglowa, górnicza, związków zawodowych, oraz ubezpieczeniowa w Katowicach, podkomisja zaopatrzenia w wodę i elektrykę w Zabrze, potem w Opolu, celna i administracyjna w Bytomiu. Podkomisja wyznań i s. mniejszości narodowych zabawi na G. Śląsku tylko dla nakreślenia swych prac, poczem przeniesie się do Genewy. Prace odbywać się będą w tempie pośpiesznym.

ZNIESIENIE URZĘDU PEŁNOMOCNIKA MIN. SKARBU W PARYŻU.

Warszawa. (Tel. wł.) Podana swego czasu przez dzienniki wiadomość o odwołaniu attache handlowego w Paryżu okazała się nieprawdziwą. Faktycznie sprawa przedstawia się tak, że obecny minister skarbu zorientował się w dziwnym stanowisku „pełnomocnika min. skarbu” w Paryżu, o którym nikt w całym ministerstwie nie wiedział, kto go tam wysłał i po co? Wiadomo tylko było, że pobyt jego kosztuje skarb państwa przeszło dwa miliony marek miesięcznie. Ostatecznie „pełnomocnika” odwołano, a agendy finansowe objął p. Doleżał, pozostając równocześnie attache handlowym, który faktycznie spełniał już oddawna wszelkie czynności finansowo-dyplomatyczne we Francji.

W PRZEDEDNIU KONFERENCJI PAŃSTW BAŁTYCKICH Z ROSJĄ SOWIECKĄ.

Ryga. (PAT.) Z końcem bm. rozpocznie się tu konferencja państw bałtyckich i Rosji sow.

SOWIETY KRYTYKUJĄ TRAKTAT POLSKO-CZESKI.

Bordeaux. (PAT.) Wedle „Tempsa”, podpisanie traktatu handlowego rosyjsko-czeskiego dotychczas nie nastąpiło z powodu trudności, stawianych przez rząd sowieków. Sowiety wystąpiły z ostrą krytyką traktatu polsko-czeskiego, zwłaszcza co do neutralności i transita broni przez Czechosłowację do Polski na wypadek wojny pomiędzy Polską a państwem z nią sąsiadującym.

JESZCZE NIE ZNAJĄ OFICJALNIE UKRAINY.

Berlin. (PAT.) Przybył tu przedstawiciel ukraińskiego rządu sowieków Austen, który zwrócił się do miarodajnych kół rządowych z żądaniem uznania go jako zastępcy dyplomatycznego Ukrainy sowieckiej, uzasadniając to żądanie wedle „Localanzeigera” twierdzeniem, iż rząd U-

sami.. bez zębów lub oka, czasem — bardzo rzadko — odwołają go, ale tak... naogół, to tu u nas dość jest dobrze!”

— „Wiem... wiem! — potwierdził skinieniem głowy starszek. — I dlatego dla dzieci prezydentów, dowódców i komendantów policji: Reinländera, Wiczyńskiego i Lukomskiego noszę też coś, co dzieciakom radość sprawi dużą.”

Sięgnął do plecaka i wyjął zeń ślicznie ilustrowaną książkę z bajeczkami dla dzieci. Na okładce widniał barwny tytuł:

„Gdy trzech się bije — złodzieje się cieszą”.

— „Dam każdemu z nich po jednej” — dojął Św. Mikołaj, chowając książkę do bezdennej plecaka! — Coś sobie widocznie w tej chwili przypomniał, gdyż przystanął i zapytał nagle:

— „Mielście tu niedawno kawał z tym... św. Jurem? Co?...”

— „A... tak... trochę... Ale już minęło!”

— „Biedny kanonik! — szepnął starszek. — Odwiedziłem go już! A jakże! Zostawiłem mu serię kart meldunkowych, aby na wypadek jakiegoś... zjazdu, mógł gości zameldować. Przykra rzecz! Ale to bardzo życzliwy wam człowiek!...”

— ????

— „A co to jest „Wpered” — zapytał bezpośrednio — bo ja widziś synu — ruskiego języka nie znam tak dobrze.”

— „Wpered” — odrzekłem — to jest redakcja. Po polsku nazywa się „Wprzód” — a nazy-

krainy sowieckiej pragnie zawrzeć z Niemcami liczne układy handlowe i gospodarcze. Rozstrzygnięcie rządu niemieckiego jeszcze nie nastąpiło i prawdopodobnie nie nastąpi, ponieważ w Berlinie uważają, że Ukraina nie posiada jeszcze stałego rządu.

NOWY GABINET WĘGIERSKI.

Budapeszt. (PAT.). Po kilkutygodniowych rokowaniach udało się dziś hr. Bethlenowi ukonstytuować nowy gabinet, którego skład jest następujący: sprawy zagraniczne hr. Mikołaj Balfi, skarbu sekretarz stanu Kalay, handlu Bela Kenez, rolnictwo Jan Mayer, aprowizacja Karol Henz. Reszta portfeli bez zmiany. We wtorek nowy gabinet przedstawi się zgromadzeniu narodowemu. Program gabinetu obejmuje: 1) prowizorium budżetowe, 2) reformę wyborczą, 3) reformę izby magnatów. Po przeprowadzeniu tego programu odbędą się nowe wybory.

PLEBISCYT NA WĘGRZECH ZACHODNICH W POŁOWIE GRUDNIA BR.

Wiedeń. (AW.) Plebiscyt w Szopron nastąpi w połowie grudnia br.

MORATORJUM DLA NIEMIEC.

Berlin. (PAT.). Gazety niemieckie donoszą z Paryża, że nota w sprawie moratorium dla Niemiec nadeszła już do Paryża. Angielski przedstawiciel w komisji reparacyjnej Bradbury rozpoczął już w tej sprawie rokowania z przedstawicielami Francji.

Londyn. (PAT.). Dzienniki omawiając kwestię ulg dla Niemiec są zdania, że nie jest wykluczone, iż Lloyd George przyjmie Rathenaua. Chodzi tylko o to, czy Francja i Belgia zgodzą się na zmianę polityki wobec Niemiec, gdyż bez zgody tych państw wszelkie próby zmiany byłyby bezskuteczne.

AMERYKA W OBRONIE TERYTORJALNEJ NIENARUSZALNOŚCI ROSJI.

Londyn. (PAT.). „Morning Post” donosi z Waszyngtonu, że Hughes zamierza zażądać od wielkich mocarstw formalnego zobowiązania się co do zapewnienia terytorjalnej nienaruszalności Rosji.

AMERYKA NIE PRAGNIE WIZYTY KRASSINA

Londyn. (AW.) Konsul amerykański odmówił Krassinowi wizy na wyjazd do Ameryki.

„WSZECHIRLANDZKI“ PARLAMENT.

Londyn. (PAT.). Wczoraj po odjeździe części przedstawicieli Sinnfeinistów, którzy zabrali do Irlandji nowe propozycje rządu, prowadzono w dalszym ciągu narady. Po długim nocnym posiedzeniu odjechali następnie dwaj inni Sinnfeinisci do Irlandji z propozycjami uzupełniającymi. Spodziewają się, że przywódcy Sinnfeinistów natychmiast

wa się tak dlatego, że zawsze wprzód pisze, a potem dopiero myśli, co jest nie dobre!”

— „O! Tak... tak... — szepnął Św. Mikołaj — muszę zanieść tej redakcji flaszke atramentu cudownego, co wszelki jad z pióra wyciąga... Muszę!...”

Zbliżyliśmy się już do sądu karnego, Św. Mikołaj przystanął i kładąc mi rękę na czole, rzekł: — „Odejdź synu w pokój!”

Ucałowałem czcigodną dłoń starszka i nieśmiało ogromnie zapytałem:

— „Czcigodny Opiekunie wszystkich dobrych ludzi! Żali to prawda, co mówi „brat Czesław z Pruszkowa”, że za cztery lata zostanie skasowaną śmierć?”

Popatrzył na mnie długo, przenikliwie Św. Mikołaj i spytał:

— „A boisz się śmierci?”

— „Nie — Dobrodzieju — tylko ze względu na ceny pogrzebów miejskich, nie chciałbym teraz umierać! Straszny pasek!”

— „Aha! No... nie wiem... to tajemnica! Na wszelki wypadek staraj się być dobrym.”

Mówiąc to znikł Święty Gość w bramie karnego sądu przy ul. Bałowego, a ja, powróciwszy do domu, natychmiast wrażeniami moimi dzielię się z Sz. Człtelnikiem!

Leon Żypowski.

przeprowadzą obrady nad temi propozycjami i odpowiedzą na nie w poniedziałek. Jakkolwiek co do dotychczasowych narad zachowana jest ścisła tajemnica, niektóre dzienniki sądzą, że dodatkowe propozycje przyznają Irlandji prawa domniamne oraz, że parlament ulsterski po jakimś czasie będzie połączony z parlamentem irlandzkim jako parlament wszechirlandzki.

Lwów — Konopnickiej.

Zanim stanie pośród nas granitem czy marmurem utrwalone wspomnienie rzeźbiarki „Roty” i strofi „Pana Balcera”, jako pomnik czasów niedoli narodu i prometejskich walk o wolność ducha — walk zwycięskich — jako wyraz wdzięczności pokoleń krzepionych górnem i śmiałem słowem nadziei i razem jako nauka pokoleniom idącym drogą już jasną — zanim się to wspomnienie w kształt monumentalny przyoblecze, zdobi dziś Lwów jedną z ulic imieniem Konopnickiej. Promiennem mianem ducha bojowniczego, który zawsze do światła leciał, lecz zorzy odrodzenia na ziemi nie doczekał — szczyt się będzie ulica kresowego miasta, któremu bój nieobcym jest żywiołem i kłó-re w obrębie swym chowa prochy wielkiej poetki. Tłumem przybyciem na miejsce uroczystości niechże dopełnią mieszkańcy Lwowa serdecznej powinności hołdu.

Z sali odrzytowań.

WIECZÓR RECYTATORSKI P. RYCHTERÓWNY

zapełnił po brzegi salę Tow. Muzycznego. Recytatorka zyskała sobie wśród publiczności lwowskiej liczne rzesze wielbicieli, którzy każdy jej występ witają radośnie, gdyż daje on im sposobność nie tylko podziwiania wielkiego kunsztu artystki, lecz przedewszystkiem objawia w całej pełni nieporównane piękno, czar, harmonję i barwność języka polskiego. Dobrze jest usłyszeć, jak ten sam, który w codziennem używaniu zacierają się, szarzeje i w ustach ogółu polskiego, najbardziej niedbałego na świecie, jak twierdzą Francuzi, zatracają się i marnieją, potrafi grzmieć, błyskać i śpiewać. Za to przypomnienie radosne należą się przedewszystkiem wdzięczność artystce. P. Rychterówna zna wartość każdego słowa, każdego brzmienia, każda samogłoska lub spółgłoska jest struną inną na jej rozległym instrumencie. głosowym.

Czasem nawet to rozmiślowanie się w poszczególnych dźwiękach języka prowadzi artystkę do zatracenia ogólnego nastroju ustępu poetyckiego na rzecz ubocznych efektów, lecz dzieje się to tylko w utworach, nie leżących w talencie p. Rychterówny, do jakich w ostatnim programie zaliczylibyśmy przedewszystkiem fragmenty z dzieł Mickiewicza i Słowackiego. Bardziej jej blizki przez swą cyzelatorską mozolność i refleksyjność jest Norwid, którego „List” i „Nad grobem Romea i Julji” pozwoliły zabłysnąć sztuce deklamatorskiej artystce. Całą pełną bogactwo talentu rozwinęła ona jednak w Reymontowskich „Tanach na weselu Jagusi”, sala grzmiąca, śniwała i kołysała się rytmicznie, jak owa oszalala w tańcu chałupa, od nieporównanej orkiestry, w jaką zamienił się głos p. Rychterówny. Zbyt męcząca nawet dla tak rutynowanej recytatorki jest „Salome” Kasprowieza, której fragmenty poszczególne były jednak artystycznie stonowane i ujęte niepospolicie.

Blada i niewyraźna była „Bałka” Staffa za to najwyżej stanęły może recytacje utworów Wierzyńskiego i Leśmiana. Burzliwe oklaski publiczności zmusiły artystkę do nadatków. (a).

Czas odnowić przedpłatę na grudzień!

KRONIKA.

Kalendarzyk.

1218 r. w. 2 Adw. Barbary, pr. kat. 24 po Szw. Jutro r. kat. Sabby op: gr. kat. Fylymona. — Wtorek dnia 7 06, zaobud 5 24

Repertuar Teatru Wielkiego.

Wczątek przedstawień o g. 7:30 wiecz. W niedzielę o 11:30 ano »Korce i symfoniczny z udziałem Mogilewskiego na dochołi Tow. Przew. w gruzlicznego — o 3 pop. »Bziady» — o 7 30 w e. zór »Koztwór prof. i ylla».

W poniedziałek »Trubadur», opera.

We wtorek »Oaig ne», opera.

Mały teatr miejski (ul. Gródecka 2 b).

W niedzielę »Mażeństwo Lolie».

W poniedziałek premiura »Ten trzeci», komedia w 3 aktach S. Lopeza.

We wtorek »Ten trzeci».

Repertuar Teatru Nowości.

W niedzielę popoł. o 5 30 »Hrabianka fox-rotus» — wieczór »Tanciec szc. ście».

W poniedziałek i wtorek »Ostatni walc», operetka.

Repertuar Teatru lit.-art. „U” ul. Ossolińskich 10.

Program od 21. listopada. 1) Część koncertowa Arca, Troum, Bronowski, Michałowski, Mi ski, Wi kiński i in. 2) „Lady” sketch. 3) „W starym piec. dj. b. p. a. i. f. a. r. s. a.

Reper tu r Bagateli lwowskiej.

Gościnne występy N. Burskiej, il. Ordnowny, H. Ler he-S. ruszkiewicz a M. Winchoima, Reazena i in. y h. 1) Dzi. f. konc. rowy. 2) »Hotel pod wielorybem», rewija w 2 aktach. Początek o godz. 8. w.

We Lwowie.

— Podpis pod wczorajszym artykułem wstępny o umowie z Czechami brzmieć miał: P. B.

— Z Polskiego Banku Przemysłowego. Prezesem rady nadzorczej zamianował wydział samorządowy ks. Andrzeja Lubomirskiego, a na wainem zgromadzeniu P. Banku Przemysłowego wybrani zostali wiceprezesami hr. Franciszek Zamoycki i p. Zygmunt Lewakowski.

— Na fundusz dla wdów i sierót po literatach i artystach (zapoczątkowany przez lwowskie Koło literacko-artystyczne) złożyło w naszej Redakcji 7000 mk. „Wydawnictwo Polskie”, spółka z ogr. por. we Lwowie ul. Zybkiewicza 15. Kwotę tę złożył na ręce dr. Aleksandra Vogla, prezesa Komisji funduszu dla wdów i sierót po literatach i artystach.

— Z karty żałobnej. We Lwowie zmarł em. radca namiestnictwa Ludwik Bernacki, ojciec dyrektora Zakładu narod. im. Ossolińskich.

— Sprawy miejskie. M. sekcja finansowa uchwalila zaciagnac pożyczkę 500 milionów mk. na naprawę zniszczonych bruków i ulic miasta.

Na posiedzeniu rady m. przedłożony zostanie wniosek w sprawie przyjęcia zbiorów, ofiarowanych miastu naszemu przez panią Helenę Dabczańska. Biust p. Dabczańskiej umieszczony zostanie w sali, w której znajdować się będą jej zbiory, a ulica Cytadela — nazwaną zostanie ul. Dabczańskiej.

Sekcja budowlana uchwalila wstawić do budżetu na r. 1922 kwotę 4 milionów mk. na budowę zbiornika na benzynę w budynku m. zakładu czyszczenia miasta.

— Zatarg pracowników miejskich z gminą zażegnany. Na konferencji odbytej w sobotę dnia 3. bm. pod przewodnictwem p. wicepr. dr. Stahla, po przeprowadzeniu obliczenia w sposób stosowany dotychczas na konferencjach porozumiewawczo-cennikowych, ustalono wysokość dodatku procentowego dla pracowników miejskich za miesiąc listopad, na 520 proc. plac styczniowych. W ten sposób dzięki ustępliwemu stanowisku gminy, zatarg został w zupełności zlikwidowany.

— Urlopy dla pracowników handlowych i przemysłowych. Sejmowa komisja ochrony pracy przyjęła projekt ustawy o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu. Według projektu pracownikom tym po roku zajęcia przysługiwać będzie urlop siedmiodniowy, po latach pięciu 14-dniowy. Przedstawiciele stronnictw robotniczych zgłosili wniosek mniejszości, domagający się dla pracowników po roku służby 8-dniowego urlopu, po 3 latach 15-dniowego urlopu.

— (i) Lista przysięgłych na rok 1922. Wczoraj w południe w prezydium Sądu okręgowego odbyło się pod przewodnictwem r. Niewiadomskiego posiedzenie w sprawie ustalenia listy sędziów przysięgłych dla wszystkich kadencji r. 1922. Izba handlowo-przemysłowa reprezentował wiceprez. Winiarz, Izbę adwokacką dr. Kamleński, Radę miejską dyr. Bol. Lewicki. Na listę tę wciągnięto około 1300 kandydatów z pośród sfer uprawnio-

nych do spełniania funkcji sędziów przysięgłych. Lawę przysięgłych czekają na początku roku dwie ważne i wielkie sprawy do rozstrzygnięcia, mianowicie proces o zdradę główną przeciw sprawie zamachu na Naczelnika Państwa i wojewody Grabowskiego, Stefanowi Fedakowi i tow., biorącym udział w spisku, oraz przeciw całej bandzie bolszewicko-ukraińskiej, aresztowanej w zabudowaniach świętojurskich i w szeregu miejscowości na prowincji.

— (n) Pożar w Brygidkach. Zapłonął wczoraj w nocy dach na budynku więziennym przy ul. Kaźmierzowskiej 24. Wskutek wadliwej budowy wiązania dachowego, jedna z belek w komin wpuuszczona, zajęła się od płonącej sadzy i spowodowała pożar. Kłęby dymu i wzrastający poszum pożaru zwróciły uwagę straży więziennej, która natychmiast wezwała straż pożarną. Wkrótce wjechał na podwórze więzienne cały tren pożarny pod wodzą nac. Cieciewiczza. Po trzech godzinach wyjącej walce strażaków z żywiołem, został pożar ugaszony. Dość znaczną stratę w więzaniu całkowicie drewnianem ponosi skarbnik państwa. — Przez cały czas trwania pożaru chodziły po korytarzach więziennych wzmocnione straże.

— (n) Napad w Śródmieściu. Bandyt na pl. Krakowskim napadł Wasyla Holeszko, wieśniaka. Zadałszy mu dwie rany w głowę osøkami zrabowali mu 7000 mk. i zbiegli.

— Włamanie. Nocy wczorajszej rozbili złodzieje wagon na dworcu głównym i skradli większą ilość towarów wartości 57.000 mk. na szkodę konsumu pomocników kolejowych.

Z mieszkania Marka Lasowera przy ul. Leona Sapichy 1. 45 skradziono ubrania wartości 650 000.

— (n) Pabska wojna. Ku bezmierni radości plebsu ulicznego drapały się na ul. Kaźmierzowskiej przez pół godziny Janina Nowosielska, lat 52 żona listonosza i Maria Buczko, szewcowa. Tuż przedtem wybiła Nowosielska w mieszkaniu Buczkowej przy ul. Kaźmierzowskiej 22, kilka szymb wartości 5000 mk. i uciekła na ulicę. Buczkowa, schwyciwszy siekiere, dogoniła uciekającą i potłukła jej głowę. Zaś Nowosielska skaleczyła dość silnie Buczkową plnikiem w głowę. Plnik, siekiere i dwie garści włosów zdeponowano na policji.

— (n) Kwilace niemowlę płci męskiej znalezione w bramie kamienicy przy ul. Ketrzyńskiego 8. Podrzutkiem opiekuje się Komisariat VII. dzieln.

— (n) Aresztowani. Za systematyczną kradzież drzewa u Mojżesza Mandla przy ul. Żółkiewskiej 72 aresztowany został Speichler Marcin. Szkoda wynikła = 50.000 mk.

Sprawców włamania i kradzieży u Maksa Jadyki, ul. Zamarstynowska 13, schwytala wczoraj policja. Są to: Tomasz Lesiuk i Andrzej Dietrich.

Za kradzież futer w Dobromiłu u Szymona Szapiry aresztowano we Lwowie Maksymiljana Sonntaga i Mojżesza Pasternaka.

— (n) Złodziej w anatomji. W budynku anatomji przy ul. Piekarskiej 52 wybił złodziej w nocy szyby w oknie i skradł 4 mikroskopy kilku-miljonowej wartości.

Z całej Polski.

— Posiedzenie komisji kodyfikacyjnej w Krakowie. D. 4. bm. i w dniach następnym odbywać się będzie czwarta kadencja posiedzeń plenarnych komisji kodyfikacyjnej Rzeczp. p. Zebrania te odbywać się będą w Krakowie poraz pierwszy i wyjątkowo, zgodnie bowiem z postanowieniem regulaminu komisji kodyfikacyjnej zbierała się zawsze dotąd komisja w pełnym składzie na obrady w Warszawie. Na porządku dziennym obrad grudniowych znajdzie się oprócz spraw organizacyjnych i administracyjnych projekt ustawy o sa-

dach dla nielembich, oraz referat programowy na temat: „Nowożytny kodeks cywilny”. Po ukończeniu obrad ogólnych odbywać się będą również w Krakowie posiedzenia jej wydziałów oraz sekcji.

— Polski Związek organizacji i Kółek rolniczych. W dniu 1. bm. uczyniony został ważny krok na drodze do połączenia dzielnicowych organizacji Kółek rolniczych. W Warszawie utworzono wspólny Związek Kółek rolniczych z Kongresówki (C. Z. K. R.), z Małopolski (M. T. R.) i Księstwa Cieszyńskiego, którego celem będzie wspólna praca nad podniesieniem rolnictwa w Polsce. Do prezydium zostali wybrani: prezes: Wilkoński (Warszawa), wiceprezesi: Jura (Kraków), Langer (Warszawa), rektor dr. Nowak (Kraków) i pos. Bobek (Cieszyn).

— Mięso potaniało... w Krakowie. Donoszą z tamąd: Jatkę spółdzielni krakowskich rozpoczynają sprzedaż mięsa wołowego, cielęczonego i wieprzowego 3. bm. w jatkach na pl. Szczepańskim i św. Ducha, oraz w jacie kolejowej przy ulicy Bosackiej. Ceny są następujące: 1 kg. wołowiny 200 mp., 1 kg. cielęciny 180 mp., 1 kg. wieprzowiny 380 mp., 1 kg. kotlety wieprz. 420 mp., 1 kg. biłu 740 mp., 1 kg. sadła 780 mp. Dokładka do mięsa 15 procent.

We Lwowie płacono 2. bm.: za kilo mięsa wołowego 280 do 320 mp., wieprzowego 400 do 440 mp., cielęczonego 250 mp., słoniny 800 do 1.000 mp., sadła 900 do 1.200 mp., kiełbasy 650 do 800 mp.

— (n) Pożar młyna. Dochodzenia policyjne za sprawcami pożaru młyna Keslingera w Nakonecznem pow. Jaworów wykazały, iż ogień podłożony został przez ludność ukraińską tej wsi. Przewodny gromady, Aleksander Kaczmar wyraził Keslingerowi przekonanie, iż „gromada młyna polskiego nie potrzebuje tutaj”. Najbardziej burzliwy element bolszewicko-ukraiński mieści się właśnie w pow. jaworowskim.

— (n) Podpalaczka. W Trecowie pow. Dobromiła podpalila Anna Wolańska obeście Hrycia Batka. Podmuch wiatru przeniósł ogień na sąsiednie budynki Iwana Szura, które doszczętnie zgorzały. Szkoda dwa miliony mk.

— (n) Obrabowany kościół. We wsi Turbie pow. Tarnobrzeg skradziono z kościoła sprzęty liturgiczne wartości 300 000 mk.

— (n) Kradzież skóry. W Tarnobrzegu zrabowano magazyn skór Tobiasza Schnaffla. Szkoda 300.000 mk.

Zebrania i odczyty.

— Z Towarzystwa naukowego. Posiedzenie Wydziału filologicznego odbędzie się w poniedziałek 5 bm. o godz. 6 w pracowni Biblioteki Ossolińskich. Na porządku dziennym: 1) prof. Bruchnalski „O Myszeidzie Krasickiego”. 2) dr. Tomkowicz „Domy i mieszkania w Krakowie w pierwszej połowie XVII. wieku” (ref. prof. Podlacha). Po posiedzeniu naukowym odbędzie się posiedzenie administracyjne.

— Św. Mikołaj zawita do „Echa” w poniedziałek dnia 5. bm. o godz. 6 wieczorem.

Komunikaty.

Do serc Ilościwych. Starzec 78-letni, b. publicysta, znany w szerokich kołach obywatelskich, obecnie prebendarz Zakładu Domsa, od kilku tygodni obłożnie chory, znajduje się w skrajnej nędzy, grożącej śmiercią głodową. Łaskawe datki dla starca J. L. przyjmie nasza Administracja.

Na początek złożyli pp.: W. 100 mp., J. M. 100 mp., Wiś 100 mp., W. J. 100 mp., Quis 100 mp.

Dla przyjezdnych do Warszawy

polecamy znaną

RESTAURACJĘ „EXPRESS”

Warszawa, Al. Jerozolimskie 32. (dawn. 80),

która została

7949

objęta przez Zjednoczonych Pracowników Restauracyjnych

i wydać znakomite objady i kolacje. Bułec obficie zaopatrzone. Wieczorem Koncert.

Ceny niskie.

Wiadomości telegraficzne.

Dekoracja krzyżem „Legii honorowej“. Warszawa. Wczoraj w sali szkoły sztabu generalnego odbyło się uroczyste udekorowanie krzyżem „Legii honorowej“ kierownika szkoły pułkownika Faury. Dekoracji dokonał gen. Niessel w otoczeniu oficerów polskich i francuskich. (PAT.).

Miljonówka. Przy dzisiejszym ciągnięciu 4% państwowej pożyczki premiowej wylosowano nr. 1,603,696. (PAT.).

Pierwsze poselstwo lotewskie w Warszawie. Warszawa. Wczoraj odbyło się w Belwederze z zachowaniem zwykłego ceremoniału wręczenie Naczelnikowi Państwa przez posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego republiki lotewskiej Marcina Nuksa, listów uwierzytelniających. (PAT.).

Paszporty zagraniczne podrożały. „Kurier Warsz.“ podaje treść rozporządzenia ministerstwa spraw wewn. z 25. listopada br. o podwyższeniu opłat za paszporty zagraniczne do 6.000 mp., za wizy paszp. do 2.000 mp. (AW.).

Jeszcze jeden plebiscyt. Hannover. Szwajcarska rada związkowa postanowiła przeprowadzić plebiscyt w górnej Sabaudji. (PAT.).

JAPONJA NIE WYCOFA SWYCH WOJSK Z SYBERJI.

Hannover. (PAT.) Według doniesień z Londynu, na skutek raportu komendanta japońskiego, Japonja nie odwoła swoich dywizji ze Syberji.

NADESLANE.

(Za wzięciem w redakcji nie bierze odpowiedzialności.)

PERFUMERIA „ALBA“

Lwów **Kraków**
ul. Halicka 21. **Szczepańska 9.**
poleca na św. Mikołaja

Kasetki świąteczne w wielkim wyborze. Perfumy, wody toaletowe, kolonskie, Mydła toaletowe Pierwszorzędnej jakości krajowe i zagraniczne. 7854

Ceny niższe! Ceny niższe!

KRONIKA SPORTOWA.

WALNE ZGROMADZENIE P. Z. L. A.

(Ciąg dalszy.)

Po obszernej dyskusji przy udziale wszystkich delegatów, uchwalono podzielić Związek na okręgi następujące:

1. Okręgowy Związek lekkoatletyczny **Pomorze**, który obejmie województwo pomorskie wraz z powiatami bydgoskim i wyżyskiem. Siedziba w Toruniu.

2. O. Z. L. A. **Poznań**, które obejmie województwo poznańskie bez powiatu bydgoskiego i wyżyskiego.

3. O. Z. L. A. **Warszawa**, które obejmie województwa warszawskie i białostockie

4. O. Z. L. A. **Łódź**, które obejmie województwa łódzkie i kieleckie. Organizację tego Zw. okręgowego aż do jego powstania obejmie Zarząd P. Z. L. A.

5. O. Z. L. A. **Kraków** z województwami krakowskim, śląskim Cieszyńskim i Górnym. Powołanie do życia tego O. Z. L. A. porucza się Zarządowi P. Z. L. A., dla odciążenia zaś tegoż agendy krakowskiego O. Z. L. A. sprawować będzie lwowski O. Z. L. A.

6. O. Z. L. A. **Lwów** obejmie województwa lwowskie, stanisławowskie i tarnopolskie, oraz tymczasowo O. Z. L. A. Kraków.

7. O. Z. L. A. **Lublin** województwa lubelskie, wartyńskie i poleskie.

8. O. Z. L. A. **Wilno** województwa wileńskie i nowogrodzkie.

Regulamin dla Związków okręgowych przedłoży lwowski O. Z. L. A. do zatwierdzenia Zarządowi głównemu, poczem będzie rozesłany poszczególnym okręgom. Jako minimalny program dla okręgów ustalono urządzenie zawodów o mistrzostwa okręgowe. Zawody te muszą być

urządzone najpóźniej na 2 tygodnie przed zawodami o mistrzostwa Polski, a program ma być przesłany do Zarządu P. Z. L. A. w myśl regulaminu.

Mistrzostwa Polski na rok 1922 odbędą się w terminach następujących:

13. 14. i 15. sierpnia zawody ogólne z programem olimpijskim w Warszawie, 24. września bieg na przelaj, a 1. października pięciobój.

Następujący wniosek p. Jakubowicza w sprawie ustalenia rekordów polskich przyjęto jednogłośnie:

„Reasumuje się uchwałę ostatniego walnego zgromadzenia i uznaje się za rekordy polskie najlepsze wyniki osiągnięte przez Polaków przed r. 1918 w byłych państwach zaborezych lub od r. 1918 w Państwie Polskiem. O ile kluby wykażą osiągnięcie lepszych wyników niż zawarte w zatwierdzonych tabelach z 25. bm. za lata przed r. 1918, 1919, 1920 i 1921 i udowodnią je ważnie i formalnie, to Zarząd P. Z. L. A. uwzględni to w tych tabelach. Zarząd P. Z. L. A. podaje tabelę rekordów wedle stanu dzisiejszego zatwierdzoną do wiadomości, a kluby mają najdalej do 1. maja 1922 przestać sprostowania, poczem P. Z. L. A. uzna oficjalną tabelę po uwzględnieniu ewentualnych poprawek“.

W końcu poleciło walne zgromadzenie Zarządowi P. Z. L. A. przestać podziękowanie M. S. W. na ręce min. gen. Sosnkowskiego i min. zdrowia publ. na ręce min. dra Chodźki — za pomoc i poparcie sportu lekko-atletycznego, jak również lwowski klub sportowy „Czarni“, „Pogoń“ i „Żyd. Kl. Sport.“ za zdeklarowanie udzielenia pożyczek P. Z. L. A. N.

Nadesłane.

WODKI potaniały

niżej cen fabryczn.

w handlu śniadaniowym J. NOWAKA

Lwów, plac Halicki 3.

Na składzie wódki: Baczewskiego, Mikołaj-scha, Muszyńskiego, Carnier i inne.

Różgi z butelkami na św. Mikołaja można obejrzeć w pięknie przystrojonym oknie wystawowym lokalu firmy. 287

KRONIKA EKONOMICZNA.

+ **Rząd wobec przesilenia w przemyśle i handlu.** Z Warszawy donoszą 1. bm.: Komisja przemysłowo-handlowa i ochrony pracy odbyła wspólne zebranie w przedmiocie przesilenia w przemyśle i handlu. P. Strassburger oświadczył:

Rząd dążyć będzie do obniżenia cen towarów, aby stworzyć dla przemysłu rynek zewnętrzny, a zarazem obniżyć koszty produkcji.

Kluczem do zwalczania drożyzny jest węgiel, który stanowi 25 do 40 proc. kosztów produkcji soli, 55 proc. produkcji cementu, 18 do 20 proc. kosztów produkcji celulozy, 5 do 10 proc. cukru. Od 1. grudnia rząd zniesie państwowy podatek od węgla, tak, że tona zamiast 12 tysięcy kosztować będzie 10 tysięcy. Ustanie również pobieranie podatku samorządowego w wysokości 10 proc. w swoich własnych kopalniach. Zniesienie podatku od węgla uzależnił rząd od rekoimii gwarectw, że nie wyzyskają one obniżenia podatków dla podwyższenia cen, względnie zażądał obniżenia cen, jak to uczynił rząd w Brzeszczu. Na tę ostatnią propozycję gwarectwa się nie zgodziły, opierając się na tem, że arbiter w sporze koleji państwowej z gwarectwami obniżył cenę węgla na październik i listopad o 4 tysiące marek na tonie, zaś na grudzień o dwa tysiące. **Cena węgla górnośląskiego jest niższa o dwa tysiące na tonie od węgla dąbrowskiego.**

Rząd popiera zatem celem obniżenia cen wewnętrznych dowóz węgla górnośląskiego. Rząd

obniżył narazie kosztą przewozu drzewa, węgla i przetworów naftowych i stara się o ułatwienie eksportu drogo wytwarzanych towarów za granicę, a mianowicie do Rumunii i Rosji. Rząd zarząca wszelki system koncesyjny dla eksportu, wywołany jego szkołą protekcyjną. Rząd nie zgodzi się też ze względu na walkę z drożyzną na utrudnianie importu z Zachodu, ani też nie rozszerzy listy towarów zakazanych, ani nie podniesie cel znacznie.

Rada celna żąda podniesienia agia od towarów nie luksusowych z 400-krotności na 600-krotność, podczas gdy rząd dojdzie tylko do 500-krotności. Trudności znaczne stanowi papier, gdzie ochrona konsumcji wynika z potrzeb życia publicznego i kulturalnego. Do cła na papier będzie stosowany mnożnik 150. W ten sposób **obniży się cena papieru krajowego pod wpływem konkurencji zagranicznej o 20 proc.** Cło od niektórych artykułów, nie będących dotychczas na liście towarów zbytkowych, rząd przeniesie z mnożnika 5.000 do 8.000.

Celem zapobieżenia brakowi gotówki P. K. K. P. udzieli przemysłowi z pominięciem banków kredytu bezpośredniego, udziela też kasa kredytu towarowego i podwyższyła kwoty szacunkowe przedmiotu, będącego podkładem kredytu. Kredyt przemysłu przekroczył sumę dwudziestu kilku miliardów. Rząd jest gotów nie ograniczać się do tej kwoty. Jednocześnie rząd polecił wypłacić dostawcom wszelką należność w czasie najkrótszym i ustalił zapotrzebowanie na rok przyszły.

Dla poczynienia zamówień rząd wziął pod rozwagę projekt posła Diamanda, uczyniony na konferencji przemysłowców z robotnikami, a zdążający do wytworzenia bezpośredniej komunikacji przemysłowej, zwłaszcza włókienniczej z konsumentami przez oddawanie towarów organom miejskim i kooperatywom w komis. W ten sposób zmniejsza poczyniona przez przemysł, ujawniłaby się bez zwiłki na targu, do czego handel nie dopuszcza. Na konferencji odbytej w tej sprawie w Łodzi, przemysłowcy czynili trudności głównie w obronie interesów swoich dotychczasowych odbiorców. Rząd trudności te pokonuje.

Sprawa aprobowacji wobec zniesienia organów państwowych napotyka na wiele trudności. Zachodzi potrzeba zakupu tłuszczów za granicą. Międzynarodowa sprawa jest załatwiona. Rząd nie ma czynnika dla dokonania transakcji. Mogłyby się tego podjąć miasta i kooperatywy.

Wreszcie kierownik ministerstwa przemysłu i handlu Strassburger zauważył, że pomoc dla bezrobotnych jest ostatecznością, o której będzie można mówić dopiero wtedy, gdyby akcja rządowa, wdrożona dla opanowania przesilenia, nie osiągnęła wyniku pomyślnego.

+ **W sprawie kryzysu w przemyśle.** Z Krakowa donoszą: Onegdaj odbyła się pod przewodnictwem wojewody dra Galeckiego ankieta w sprawie obecnych stosunków w przemyśle w obrębie województwa krakowskiego. Postanowiono przedsięwziąć u rządu starania w kierunku uzyskiwania kredytów, wyjednanie zniżki taryf kolejowych, celnych i opłat, zabezpieczenia dostaw węgla górnośląskiego, uregulowania zalegających wyplat za wykonanie robót rządowych dalej w kierunku ożywienia ruchu budowlanego przez roboty rządowe oraz postawiono szereg innych postulatów, zmierzających do złagodzenia przeżywanego obecnie kryzysu.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa przy pomina, że wszystkie bilety jej I. Emisji, a mianowicie:

Mk	1—	z datą 17. maja 1919
"	5—	" 17. maja 1919
"	20—	" 17. maja 1919
"	100—	" 15. lutego 1919
"	500—	" 15. stycznia 1919
"	1.000—	" 17. maja 1919

wycofuje się z obiegu.

Pierwsze trzy odcinki po Mk. 1, 5, 20 przestają być środkiem płatniczym z dniem 1. października r. b. i wymiary będą przez P. K. K. P. w Warszawie i w jej Oddziałach prowincjonalnych na bilety drugiej emisji i sz zę tylko do 31. grudnia r. b. wiażni. Odcinki po Mk. 100, 500 i 1.000 będą przy mowane porwzecznie do zapłaty tylko do 15. grudnia r. b. po tym zaś terminie będą mogły być wymi nione jedynie w P. K. K. P. w Warszawie i w ich jej oddziałach na bilety emisji II. tylko do 15. stycznia roku 1922.

Od stycznia 1922 r. dla Mk. 1, 5 i 10, a od 15. stycznia 1922 r. dla Mk. 100, 500 i 1.000 ustaje zupełnie obowiązek wymiany i terminy te w żadnym razie nie będą przedłużone.

Kursa giełdy warszawskiej.

Warszawa, 2. grudnia 1921.

Papiery procentowe.

Obligacje 5% z r. 1915/16 293,— Obligacje 6% z r. 1917 za Mk. 100 0—0 000, Obligacje 5% Banku Ziemniwego —,—, Lisy z stawn. 4 1/2% ziemskie 100 294,— 294,— 290, Lisy zastawne 4% z emskie 10) 90,75 90,0 — Lisy z stawn. 5% m. Warszawy 202,50 —0 Lisy zastawne 4 1/2% m. Warszawy —,— 000 — 000, Lisy zastawne 5% m. Łodzi 100,—,—,—, Lisy zastawne 4 1/2% m. Łodzi —,—,—, Lisy zastawne 6% Banku kredy. owego Hipotecznego 116—

Waluty i dewizy.

Ruble carskie po 100 —,—, Ruble carskie po 50 —,—, Ruble dumskie po 1000 —,—, Ruble dumskie po 200 —,—, Dolary Stanów Zjednoczonych 3650 855) 360) Dolary Kanadyjskie —,—,—, Franki francuskie 250,00 — 53,00 00 00,00, Franki belgijskie 545,— 0), Franki szwajcarskie 717,50 Funtyszte lingi 1434) 144,00 —,—,—,—,—, Marki niemieckie 15 15 1462 Marki fińskie —,— 00,00, Kony austriackie 49) 47 —,—,—, Korony Czeskosłowackie 40,50 40— —,—00,00, duńskie 000, Gdańsk 15,00 15,25.

Akcje.

Bank dyskontowy warszawski I—V 2625 2675 Bank dyskontowy warszawski IV. —,—,—,—, Bank Handlowy Warszawski I—V —,—,—,—, Bank Handlowy Warszawski II. —,—,—,—, Bank dla Handlu i Przem. w Warszawie. —,— 000

Marka niemiecka dalej spada. Warszawa. Na dzisiejszem zebraniu giełdowym marka niemiecka wykazała w dalszym ciągu tendencję zniżkową. (AW).

Zurych. (PAT.) Kurs giełdy z 3. grudnia 1921: Berlin 2.40, Holandia 186,75, Nowy Jork 523, Londyn 21.14, Paryż 37,85, Medjolan 22.15, Bruksela 36,60, Kopenhaga 97,50, Sztokholm 124.15, Madryt 75, Buenos Aires 73.30, Praga 170, Budapeszt 5.70, Zagrzeb 0.75, Bukareszt 1.80, Warszawa 0.14, Wiedeń 0.15, austriackie stempl. 0.10.

Notowania cen zbożowych z 2. grudnia (Biuletyn Banku rolniczego S. A.) Pszenica 125—130 mk., żyto 77, jęczmień 79—83, owies 80, kukurudza 95—100, hreczka 72, fasola 100—105, proso 95—100, groch 85—110, wyka 60—63, bobik 80—85, lubin 34.

OGŁOSZENIA.

Kupno i sprzedaż.

KAMIEŃCIE
WILLE, GO PODARSTWA od 2 do 200 morg. POLWARKI, ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE I HANDLOWE, HOTELE, RESTAURACJE, OBERŻE, FABRYKI NAJROZMAITSZEGO RODZAJU posiadają w wielkim wyborze na sprzedaż „FOR. UNA“—TORUNSKA Szeroka 32 — Telef. 233. 721.

Majątki ziemskie, kamienice, wille,

wszelkie przedsiębiorstwa handlowe. Szczególniej polecamy: apteki, młyny parowe i wodne, cegielnie, fabryki bawełny i elektrycznych. — Również rzadkie konie natchemiaszt do przycięcia.

Międzynarodowy Zakład Komunikacyjny

DOM KOBISOWY

Poznań, ulica Teczypospolitej nr. 9.

Telefon: 3869. 5'5

ŚNIEGOWCE

amerykańskie

POLECA 7236

Gabryel Stark

Lwów, pl. Marjacki II.

SANATORIUM im. DŁUSZKICH

— dla chorób piersiowych —
w Zakopanem

położone na Gubałówce, 5 km. od miasta.
Otwarte cały rok. Urządzenia sanitarne pierwszorzędne, staranna opieka lekarska. Ogrzewanie centralne, światło elektryczne. Kuchnia wykwintna. — Zgłoszenia do Zarządu.

Remscheidskie
galowe, trakowe, wałowe, taśmowe, cyrkularne

PIŁY wszelkich rodzajów

sapin, sękierki leśne, krempacje, pilniki do ostrzenia pił, rasz, le, pilniki wszelkiego rodzaju. I-a armat do ostrzenia pił, olejarki a tomatyczne. 5333

Staly skład narzędzi dla przemysłu drzewu go.
Wiedeń I. Lt. benecergga. se 6. Telef. 11525 i 583. Adres telegr. „Dirofage“

Gospodarstwa I. kl. na Pomorzu

mamy do sprzedaży:
jedno gospodarstwo 10 morgów
95
dwa gospodarstwa po 83 „
jedno gospodarstwo wraz z ogrodnictwem 46 morgów.
To ostatnie obejmuje 15 morgów ogrodu owocowego i warzywnego (120) dzew owocowych, z którego roczny 6 wagonów owoców) i 30 morg w roli. Wzyskie te gospodarstwa leżą w jednej wsi, przy zosie, przy stacji kolejowej, koło wielkiego miasta. Budyki murwane, prawie nowe. Ciężka I. klasy najprzedniejsza, buraczano-pszenna, światła elektryczna, wodociąg, motory, inwentarze I. klasy, sioły, zasiewy, ewentualnie meble. — Oócz tych mamy wiele gospodarstw i majątków większych i mniejszych. — Biuro przy myślowo-rolnicze „Agricola“ we Lwowie, ulica Sapiey 57. 7285

Polsko-Amerykański Bank Ludowy

SPÓŁKA AKCYJNA

ZAKŁAD GŁÓWNY w Krakowie, ul. Dunajewskiego I. 9.

ODDZIAŁ W WARSZAWIE, PLAC NAPOLEONA, L. 5.

NR. TELEFONU:

w Krakowie 1557,
w Warszawie 22 846

ADRES TELEGRAFICZNY:

Ludobank Kraków,
Ludamerbank Warszawa.

załatwia wszelkie czynności bankowe, kupuje i sprzedaje efekty, waluty, dewizy i przekazy zagraniczne.

Przyjmuje zlecenia giełdowe.

ZAKŁADA SPÓŁKI PARCELACYJNE

i parceluje grunta na rachunek własny lub właściciela.

Towarzystwo Przemysłu Węglowego

w Polsce, Sp. Akc.

Warszawa, ul. Składowa 4.

ogłasza niniejszem

subskrypcję na III-cią emisję kapitału zakładowego

uchwaloną na walnem zgromadzeniu akcjonariuszów dnia 22-go września br. i zatwierdzoną postanowieniem Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 24. października br. w wysokości

500,000.000 marek polskich

drogą emisji 500,000 sztuk akcji nominalnej wartości 1.000 mk.

na następujących warunkach:

1) Posiadaczom akcji I-ej i II-ej emisji przysługuje w terminie do 20. stycznia b. r., prawo poboru w stosunku 6 nowych akcji na jedną dawną po kursie 1050 mk. za szt., oraz prawo pierwszeństwa poboru dalszych 14 akcji po kursie 1400 mk.

2) Nierozebrałe przez dawnych akcjonariuszów akcje. przydzielane będą nowym subskrybentom po kursie 1400 mk. za sztukę.

3) Kwoty, wpłacone na poczet akcji, nieprzyznanych przy ostatecznej repartycji, zwracane będą subskrybentom z oprocentowaniem 3 proc. w stosunku rocznym.

Zgłoszenia, z równoczesnym pokryciem pełnej ceny deklarowanej ilości akcji, przyjmuje Zarząd T-wa w Warszawie oraz następujące instytucje:

Polski Bank Krajowy we Lwowie, Polski Bank Przemysłowy we Lwowie, Ziemiański Bank Kredytowy we Lwowie, Bank Ziemiański we Lwowie, Akcyjny Bank Związkowy we Lwowie, Bank Rolniczy we Lwowie, Centralna Kasa Spółek Rolniczych w Warszawie, Bank Ziemiański w Warszawie, Bank Towarzystw Spółdzielczych w Warszawie, Bank Stołeczny w Warszawie, Bank Towarowy w Warszawie, Polski Bank Handlowy w Poznaniu, Poznański Bank Ziemiański i wszystkie zakłady filjalne tych instytucji, Warszawski Syndykat Rolniczy, Syndykat Rolniczy w Krakowie, Związek Syndykatów Rolniczych w Warszawie (Kooperacja Rolna) i Syndykaty Rolnicze prowincjonalne w Kongresówce, zgrupowane w Kooperacji Rolnej.

Towarzystwo, posiadając już własne kopalnie, przystępuje do budowy w Zagłębiu Dąbrowskiem pierwszej w Państwie

CENTRALI WSZECHSTRONNEGO ZUŻYTKOWANIA WĘGLA

złożonej z zakładów gazowniczych, chemicznych i elektrycznych, mających za zadanie najekonomiczniejsze wyzyskanie energii i składu chemicznego węgla dla celów elektryfikacji, komunikacji, rolnictwa i przemysłu chemicznego. Równocześnie z budową tych zakładów podejmuje T-wo budowę kolei elektrycznych w Zagłębiu, w związku z podobną siecią, istniejącą na Górnym Śląsku.

Produkcja: gaz, elektryczność, produkty smołowe (benzol, toluol i pochodne, fenol, naftalin, antracen, smoła twarda), związki azotowe (amoniak, kw. azotowy, azotan amonowy, sodowy i potasowy), chlorek i chlorany, wapno chlorowe, ług sodowy i potasowy, wodór komprimowany. 7344